

प्रेतलोकगता ह्येते नरके पापकर्षिणः । पच्यन्ते वै यथा मीनाः पूयशोणितभोजनाः ।
 असम्भाष्याः पितृणाञ्च देवानाञ्चैव पञ्च वै । स्वातन्त्र्यानाञ्च विप्राणां येऽपि चान्ये तपोधनाः । ११४०
 इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि चित्रगुप्तरहस्ये त्रिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १३० ॥
 ॥ भीष्म उवाच ॥ ततः सर्वे महाभागा देवाश्च पितरश्च ह । चतुर्विधस्य महाभागाः प्रमथान् वाक्यमब्रुवन् ।
 भवन्तो वै महाभागा अपरोक्षनिशाचराः । उच्छिष्टान्शुचीन् क्षुद्रान् कथं हिंसय मानवान् ।
 के च स्मृताः प्रतीघाता येन मर्त्यान् हिंसय । रक्षोघ्नानि च कानि सूर्यैर्गृहेषु प्रणश्यय ।
 श्रोतुमिच्छामि युष्माकं सर्वमेतन्निशाचराः ।
 ॥ प्रमथा ऊचुः ॥ मैथुनेन सदोच्छिष्टाः कृते चैवाधरोत्तरे । मोहान्मांसानि खादेत दृढमूले च यः स्वपेत् । ११४१
 आर्मिषं शीर्षतो यस्य पादतो यस्य संविशेत् । एतदुच्छिष्टकं सर्वं बद्धच्छिद्रस्य मानवाः ।
 उदके चाप्यमेथानि स्नेषाणश्च प्रमुञ्चति । एते भक्ष्याश्च बध्याश्च मानुषा नात्र संशयः ।
 एवं शीलसमाचारान् धर्षयामो हि मानवान् । शूयताञ्च प्रतीघाता येन शक्नुम हिंसितुं ।
 गोरोचनासमालम्भे वाचाहस्तश्च यो भवेत् । घृताक्षतश्च यो दद्यान्मलके तत्परायणः ।
 ये च मांसं न खादन्ति तान्नशक्नुम हिंसितुं । यस्य चाग्निर्गृहे नित्यं दिवा रात्रौ च दीप्यते । ११४२
 तरक्षोश्चर्मदंष्ट्राश्च तथैव गिरिकच्छपः । अजो धूमो विडालश्च कागः कृष्णोऽथ पिङ्गलः ।
 येषामेनानि तिष्ठन्ति गृहेषु गृहमेधिनां । तान्यष्ट्याण्यगाराणि पिशिताग्रेः सुदारुणैः ।
 लोकानस्मद्विधा ये च विचरन्ति यथासुखाः । तस्मादेतानि गृहेषु रक्षोघ्नानि विशाम्यते ।
 एतद्वः कथितं सर्वं यत्र वः संशयो महान् ।
 इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि प्रमथरहस्ये एकत्रिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १३१ ॥
 ॥ भीष्म उवाच ॥ ततः पद्मप्रतीकाशः पद्मोद्भूतः पितामहः । उवाच वचनं देवान्वासवश्च शचीपतिं । ११४३
 अयं महाबलो नागो रसातलचरो बली । तेजस्वी रेणुको नाम महासत्त्वपराक्रमः ।
 अतितेजस्विनः सर्वे महावीर्या महागजाः । धारयन्ति महीं कृत्स्नां सगैलवनकानतां ।
 भवद्भिः समनुज्ञातो रेणुकस्तान्महागजान् । धर्मगुह्यानि सर्वाणि गत्वा पृच्छतु तत्र वै ।
 पितामहवचः श्रुत्वा ते देवा रेणुकं तदा । प्रेषयामासुरथ्या यत्र ते धरणीधराः ।
 ॥ रेणुक उवाच ॥ अनुज्ञातोऽस्मि देवैश्च पितृभिश्च महाबलाः । धर्मगुह्यानि युष्माकं श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः । ११४४
 कथयध्वं महाभागा यदस्तत्त्वं मनीषितं ।
 ॥ दिग्गजा ऊचुः ॥ कार्तिके मासि चाश्लेषा बज्रलक्ष्मि गिवा । तेन नवत्रयोगेन यो ददाति गुडोदनं ।
 इमं मन्त्रं जपन् आद्धे यताहारो ह्यकोपनः । बलदेवप्रभृतयो ये नागा बलवत्तराः ।
 अनन्ता ह्यक्षया नित्यं भोगिनः सुमहाबलाः । तेषां कुलोद्भवा ये च महाभूता भुजङ्गमाः ।
 ते मे बलिं प्रयच्छन्तु बलतेजोभिवृद्धये । यदा नारायणः शोभानुज्जहार वसुन्धरां ।
 तद्वलं तस्य देवस्य धरामुद्धरतस्तथा । एवमुक्त्वा बलिनत्र बल्लोके तु निवेदयेत् । ११४५